

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp Voortgang varianten spoortrace Zwolle Herfte

portefeuillehouder Ed Anker

informant Meijer, M (Marnix) 2057

eenheid/afdeling Ontwikkeling OWA

Voorgesteld besluit raad

- 1 de voortgang van het proces om te komen tot een voorkeursvariant voor de spooraanpassing 'Zwolle Herfte' die opgenomen wordt in het ontwerp tracebesluit
- 2 de kritische houding en de inzet van ons college om een zo goed mogelijke inpassing van het trace te bewerkstelligen

Informatienota voor de raad

Datum 24 juni 2015

Onderwerp	Voortgang varianten spoortrace Zwolle Herfte
Versienummer	

Portefeuillehouder Ed Anker

Informant M. Meijer

Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OW

Telefoon 038 498 2057

Email M.Meijer@zwolle.nl

Bijlagen 'Zwolle Spoort, aanpassingen traject Zwolle Herfte'

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1 de voortgang van het proces om te komen tot een voorkeursvariant voor de spooraanpassing 'Zwolle Herfte' die opgenomen wordt in het ontwerp tracebesluit

2 de kritische houding en de inzet van ons college om een zo goed mogelijke inpassing van het trace te bewerkstelligen

Datum 24 juni 2015

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

In 2009/2010 is door Prorail het Project ZwolleSpoort gestart om verschillende knelpunten in en rond het station Zwolle in samenhang aan te pakken. In het Bestuurlijk Overleg met de gedeputeerden van Groningen, Friesland, Drenthe en Overijssel van 17 december 2013 heeft staatssecretaris Mansveld besloten om in te zetten op een alternatief waarmee alle vervoerambities worden ingevuld en tevens doorgroeimogelijkheden voor de langere termijn behouden blijven. Met de uitvoering is in totaal een investering van € 225 mln gemoeid. U bent hierover destijds geïnformeerd.

In het kort komt het neer op het volgende:

- Een uitbreiding van het spoor 'Zwolle Herfte' van twee naar vier sporen, met een vrije kruising tussen Zwolle-Emmen en Zwolle-Meppel
- Gelijktijdigheden Zwolle-Meppel, Zwolle-Deventer, Zwolle-Enschede en verbetering robuustheid & snelheid

(hiervoor is € 170 mln beschikbaar)

- Compensatie opstel- en servicecapaciteit op het RGS terrein
 - Tweede toegang naar RGS
- (taakstellend € 55 mln)

De spooraanpassing speelt op drie vlakken. Allereerst gaat het om het aanpassen van sporen en wissels op het emplacement van Zwolle. Daarnaast is extra ruimte nodig op het opstel- en serviceterrein RGS. Het meest ingrijpende deel zit in de spoorverdubbeling tussen station Zwolle en Herfte. Daarbij waren in eerste instantie vier varianten met een ongelijkvloerse kruising in beeld:

1. Dive under "Mimosastraat", waarbij de lijn richting Emmen onder de lijn naar Meppel door gaat
2. Fly over "Marsweg", Meppel onder
3. Dive under "Herfte", Emmen onder
4. Dive under "Herfte", Meppel onder

In april is variant 4 afgefallen. Redenen daarvoor waren de ligging van het trace door de achtertuinen van omwonenden, de relatief hoge prijs en de grootste nadelen voor reizigers (waaronder meerdere buitendienststellingen).

Meer achtergronden treft u aan in de bijlage.

Naar een Tracébesluit

Prorail heeft de afgelopen periode verschillende onderzoeken uitgevoerd en plannen voor 'Zwolle Herfte' verder ontwikkeld. De drie overgebleven varianten worden verder uitgewerkt en beoordeeld. De bedoeling is dat in het najaar één van de varianten overblijft en opgenomen wordt in het ontwerp tracébesluit. Deze gaat vervolgens in procedure, met als een definitief besluit medio 2016 door de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu. De verwachting is dat eind 2016 gestart kan worden met de bouw. Eind 2021 moeten de spoorverdubbeling en vrije kruising af zijn.

Kernboodschap

In het kader van het ontwerp tracébesluit voor de spooraanpassing 'Zwolle Herfte' bereidt Prorail een keuze voor. Op dit moment zijn nog drie varianten over. Elke variant heeft grote impact voor Zwolle. Met name de vorm en de plek van de vrije kruising (dive under of fly over) tussen het spoor naar Meppel en die naar Emmen heeft veel gevolgen. Waar veel betrokken partijen (noordelijke provincies, NS/Nedtrain en vervoerders) een groot belang hechten aan de reistijd is voor ons een goede inpassing van het trace essentieel. Wij zijn dan ook zeer kritisch op de onderzoeken en geven die boodschap op verschillende manieren af. De spoorlijn is immers te gast in Zwolle. Om de negatieve gevolgen zoveel mogelijk te beperken, een zo goed mogelijke inpassing te bewerkstelligen en om te bewerkstelligen dat gemeentelijke wensen meeliften, ondernemen wij verschillende acties op bestuurlijk, inhoudelijk en procesmatig vlak.

Consequenties

Uitwerking varianten

Op dit moment worden drie varianten verder onderzocht en uitgewerkt. Aandachtspunten daarbij zijn ondermeer fasering en bouw hinder (reizigers en omgeving), stedelijke en landschappelijke inpassing, trillingen en geluid, externe veiligheid en luchtkwaliteit, natuur en water, archeologie en cultuurhistorie. De onderzoeken en de uitwerkingen volgen wij op de voet. Wij geven daarbij steeds het signaal af dat een goede ruimtelijke inpassing en het beperken van de nadelen voor de bevolking voor ons een belangrijke eis is. Immers, de tracekeuze heeft grote gevolgen voor de stad en de bewoners. De bijlage geeft een beschrijving van de varianten en de gevolgen daarvan. Ons doel is dan ook de gevolgen zoveel mogelijk te beperken en zo goed mogelijk de kwaliteit van de stad te verbeteren. Met Prorail hebben wij regelmatig overleg over de voortgang en de inhoud van de uitwerking. Daarbij leggen wij verschillende eisen en wensen neer. Die gaan vooral over:

- Compensatie van groen & water
- Aanpassen van bestaande recreatieve en ecologische routes en mogelijk realiseren van nieuwe (zowel haaks op het spoor als langs het spoor)
- Sociale kwaliteit tijdens de werkzaamheden en in de toekomstige situatie
- Bouwwegen niet via bestaande woongebied en bedrijventerreinen

Over de ruimtelijke inpassing hebben wij regelmatig overleg. Onze inzet is nu gericht op visualisatie van de varianten. Die vormen een belangrijk onderdeel van de afweging. Immers de ingrepen, die voor een zeer lange periode worden gerealiseerd, hebben groot effect op de stad en de omgeving. Niet alleen een fly over, maar ook een dive under heeft effect op de stedelijke en landelijke omgeving. Voor de direct omwonenden, voor overige inwoners van Zwolle, en voor het toekomstige beeld van de stad. Om een goede afweging te kunnen maken is het dan ook essentieel om alle partijen het ruimtelijke beeld te laten zien.

Positie Zwolle in de procedure

Voor de spoorverdubbeling tussen Zwolle en Herfte is een Tracébesluit nodig. De procedure daarvoor is vastgelegd in de Tracéwet. De positie van de gemeente is gelijk aan alle andere belanghebbenden, die allen eind 2015 of begin 2016 kunnen reageren op het Ontwerp Tracébesluit (OTB). In de loop van de procedure kan de gemeente beroep indienen bij de Raad van State. Daarnaast financiert de

gemeente niet mee aan het project. Dit in tegenstelling tot de provincie Overijssel. Die draagt € 10 mln bij, evenals de andere drie noordelijke provincies. In totaal gaat het om € 40 mln op de totale investering van € 170 mln. Ten aanzien van de aanpassing op en bij het RGS terrein (nog eens € 55 mln) heeft de gemeente een andere positie. Voor het aanleggen van een extra toegangsspoor en een toegangsweg voor auto's en goederen vanuit Hanzeland is een bestemmingsplanwijziging nodig. Deze wijziging zal door uw raad worden vastgesteld. Tenslotte vraagt uitbreiding van de activiteiten van NS/Nedtrain/overige vervoerders op het terrein van ProRail om een nieuwe milieuvergunning, die de gemeente moet verlenen.

Met Prorail hebben wij op verschillende niveaus overleg. In het kader van de Spoorzone en in het kader van Zwolle Herfte. Op landsdelig niveau is overleg met het ministerie en de noordelijke provincies. Dit BO Spoor is bevoegd besluiten te nemen over de inzet van de € 170 mln. Daarbij geldt dat Zwolle agendalid is. De provincie Overijssel is echter volwaardig lid. Met Overijssel is veelvuldig contact over de inbreng in het BO. In veel gevallen heeft de provincie een 'synchroon belang' met Zwolle en zal ons belang dus altijd inbrengen. Voor specifieke onderdelen schuiven wij aan en hebben wij een stem. Vooral waar het gaat om de gevolgen voor de stad, en de ruimtelijke inpassing.

Rol bevolking bij de planuitwerking

De huidige drie varianten worden de komende periode verder uitgewerkt. Naast de onderzoeken vindt ook publieksparticipatie plaats. Hiervoor worden niet alleen informatiebijeenkomsten georganiseerd, maar ook overleggen met omwonenden (via zogenaamde omgevingsoverlegtafels) om de verschillende varianten te bespreken. Wensen uit de omgeving worden hierbij, indien mogelijk, meegenomen. Bij deze overlegtafels zijn wij ambtelijk betrokken en houden wij in de gaten dat de belanghebbenden op een goede manier worden geïnformeerd en de ruimte krijgen om inbreng te leveren. Daarnaast zorgen wij er ook voor dat de juiste partijen uitgenodigd worden..

Belangrijk hierbij is dat de belanghebbenden op een goede en objectieve manier worden geïnformeerd over de varianten en dat de gevolgen van de opties en ingrepen zo helder mogelijk worden voorgelegd. Daarmee kan ook duidelijk worden hoe de belanghebbenden tegen de dive-unders en de fly-over aan kijken. .

Communicatie

Prorail organiseert al enige tijd Omgevingsoverlegtafels. Eind juni en begin juli vinden er drie plaats. Half september staan er wederom een paar op de agenda. De bedoeling is dat eind september twee grote informatiebijeenkomsten worden gehouden om de bevolking te informeren over de drie varianten. Zwolle zal zoveel mogelijk aansluiten bij de overlegtafels. Over de invulling van de grote informatiebijeenkomsten vindt nader overleg plaats met Prorail.

Vervolg

De komende periode werkt Prorail verder aan de varianten. Eind september worden de uitgewerkte varianten gepresenteerd aan de bevolking. Daarna bereidt Prorail een besluit over een voorkeursvariant voor.

Openbaarheid

voorstel

Datum 24 juni 2015

Deze nota is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw R.E. Riemersma MCM

Besluit

Jaargang

Onderwerp

Voortgang varianten spoortrace Zwolle Herfte

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 07-07-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,